

ZÁKLADNÍ POJMY

Sociální péče

- soubor věcných a peněžních dávek a služeb, které se poskytují občanům povinně, pokud splňují požadavek sociální potřeby a dostali se do nějaké soc. události (= sociální pomoc).
- Člověk v tíživé situaci není zbaven odpovědnosti. Pomoc mu bude poskytnuta, pokud není na základě vlastních sil nebo nedostatku finančních zdrojů schopen svoji situaci řešit.

Objekty sociální péče

osoby, jimž je poskytována sociální péče

senioři

rodiče na rodičovské dovolené a matky na mateřské dovolené

tělesně handicapovaní

mentálně handicapovaní

smyslově handicapovaní

osoby v krizové situaci a v problematickém prostředí

děti a mladiství v krizové situaci

rodiče s dětmi v obtížné situaci

občané v krizové situaci

děti a mladiství žijící v rizikovém sociálním prostředí

osoby žijící ve znevýhodňujícím socio-kulturním prostředí

marginalizované skupiny

děti a mladiství ohrožení drogovou závislostí

osoby opouštějící ústavní péči

osoby bez přístřeší

osoby vracející se z VTOS

osoby drogově závislé nebo léčící se z drogové závislosti

Zásady u poskytování sociální pomoci

- **1. demonopolizovat soc. pomoc** = (nerozhodovat v kanceláři – byrokracie) peníze dát tam, kde jsou zapotřebí – efektivnost, transparentnost
- **2. decentralizovat státní soc. správu** na nejnižší články na města, obce
- **3. demokratizovat soc. správu** – ti co peníze poskytují by měli mít zájem o zkvalitňování služeb; zpětná vazba
- **4. změnit objekt soc. pomoci**
dříve obecná nálepka – „ti alkoholici“ – je potřeba vidět jednotlivce v celé šíři jeho problémů

- **5. pluralizovat soc. pomoc**

odkud brát peníze a služby; nejen stát, ale i ostatní – neziskový sektor...

- **6. humanizovat soc. pomoc**

některé způsoby pomoci jsou uměle vytvořené

– hledat jiné způsoby pomoci, než klienta např. vytrhnout z přirozeného, domácího prostředí

– senioři v domově důchodců, odebrání dětí v problémových rodinách ...

● 7. přiměřenost v soc. pomoci

– ani moc, ani málo

– služby by měly být adekvátní potřebě problému (někdy jde pouze o krátkodobou pomoc)

System služeb soc. pomoci:

- **1. poradenství** – nejefektivnější forma pomoci – prevence
- **2. pomoc peněžní** – v minulosti hojně využívána formou dávek a žádná kontrola; někde tato pomoc nemá smysl

Různé formy peněžní pomoci:

- a) jednorázová, darovaná částka
- b) forma půjčky s několikaletým splácením (je důstojnější a motivující)

● **3. pomoc věcná**

– specializované potřeby př. zdravotně postižení (omezuje – kdo co dostane, to má, není možný výběr)

● **4. pomoc službou**

– něco děláme za druhého místo něho nebo pro něho

sociální problém

- pohled ze dvou hledisek:
 - 1. některý problém nabývá soc. rozměrů a stává se z něj soc. problém př. nezaměstnanost
 - 2. problém, který se utváří díky mechanismům (nedobrých) ve společnosti

sociální podpora

- systém státních opatření a činností, které pomáhají řešit sociální potřebnost . Existuje v rámci sociálního zabezpečení.

sociální událost

- příčiny:
- **1. přírodní** – přírodní katastrofy
- **2. objektivní** – nemoc, úraz, nezaměstnanost, invalidita
- **3. subjektivní** – určitá míra vlastního zavinění – alkoholismus
- **4. cizí vliv** – zaviněno z vnějšku druhými – oběti trestného činu, nedostatečná péče o dítě

sociální události

- a) **běžné – standardní** = jsou zachyceny v legislativě, př. věk odchodu do důchodu – v 63 jsem důchodce (což je individuální záležitost)
- b) **specifické – nestandardní** = př. dysfunkční rodina

sociální případ

- nejde o člověka, ale o soc. problém a stává se soc. případem tehdy, pokud člověk neumí problém řešit sám a potřebuje pomoc

sociální klient

- jednotlivec, který se dostal do svízelné situace

Literatura:

- **Matoušek, O., Kodymová, P. Koláčková, J.(2005): *Sociální práce v praxi: Specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. Praha: Portál 2005.**
MPSV (2004): *Věcný záměr návrhu zákona o sociálních službách*. Praha: MPSV 2004.
Zákon č. 128/2006 Sb., o sociálních službách.
- **Demografie, analýzy, komentáře.....**
- **http://www.demografie.info/?cz_recenze=&PHPSESSID=dccb9f08e8cd6c53567572514dcb43d1**
- **ANALÝZA: Odhad počtu a hodnocení situace uživatelů sociálních služeb**
- **http://www.demografie.info/?cz_detail_clanku&artclID=439&PHPSSESSID=dccb9f08e8cd6c53567572514dcb43d1**